

ОБЕДИНЕНА БЪЛГАРСКА БАНКА

A Member of NBG Group

БЪЛГАРИЯ: ИКОНОМИЧЕСКИ АНАЛИЗИ И ПРОГНОЗИ

Май, 2006

Дефицитът по текущата сметка се увеличава с 86% на годишна база до EUR 1.473 млрд. (6.1% от БВП) за януари-април. ПЧИ в страната нарастват с 54% на годишна база до EUR 858.3 млн. (3.6% от БВП) за периода януари-април

Темпът на нарастване на външнотърговския дефицит се забавя от 47.4% за първото тримесечие до 36.3% на год. база за периода януари-април

Брутният външен дълг нараства до EUR 15.2млн. (63.3% от БВП) в края на март

БВП нараства с 5.6% на годишна база през първото тримесечие

Отчетена е нулева инфлация за май (8.5% на год. база)

Промишлените продажби ускоряват темпа си до 8%, докато производството се забавя до 3.3% на годишна база през април

Ръстът на продажбите на дребно нараства слабо до 10.4 % на годишна база през март. Търговията на едро също отбелязва ръст (от 0.7% на год. база) за първи път от много месеци насам

Потреблението на домакинствата се увеличава реално с 0.67% на годишна база през април, а доходите им с 2.6%

9.59% е равнището на безработица в края на май

Излишъкът по консолидирания бюджет към април нараства с 29.7% на год. база до BGN 872.9 млн.

Ръстът на паричното предлагане се ускорява до 17.73% на годишна база в края на май. Темпът на нарастване на вътрешния кредит се ускорява от 18.69% на годишна база в края на април до 20.90% в края на май

Нетният кредитен портфейл на българската банкова система нараства с 17.3% на год. база до BGN 19.073 млрд. в края на април

Приходите от застраховане нарастват с 17.08% на год. база до BGN 314млн. през първото тримесечие на 2006г.

Широкият индекс BG-40 достига нова максимална стойност от 154.35 през май

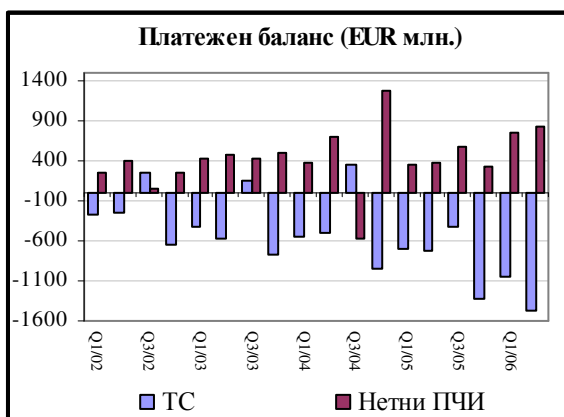
I. ВЪНШЕН СЕКТОР

1. Платежен баланс

Дефицитът по текущата сметка се увеличава с 86% на годишна база до EUR 1.473 млрд. (6.1% от БВП) за януари-април

По предварителни данни на Централна банка, дефицитът по текущата сметка нараства с 52.30% на год. база до EUR 364.6 млн. през април и с 86.43% на год. база до EUR 1.473 млрд. за януари-април. Като относителен дял, дефицитът възлиза на 6.1% от прогнозния БВП спрямо 3.7% предишната година.

Влошаването на състоянието на ТС е следствие на нарастващото отрицателно търговско салдо и на все още некоригираните нетни постъпления от неофициални трудови доходи от чужбина. Излишъкът по статията пропуски и грешки нараства до EUR 393 млн. към април и така покрива вече 27% от дефицита по текущата сметка, при дефицит от EUR 419млн. за същия период на миналата година.

ПЧИ в страната се увеличават с 54% на годишна база до EUR 858.3 млн. (3.6% от БВП) за периода януари-април

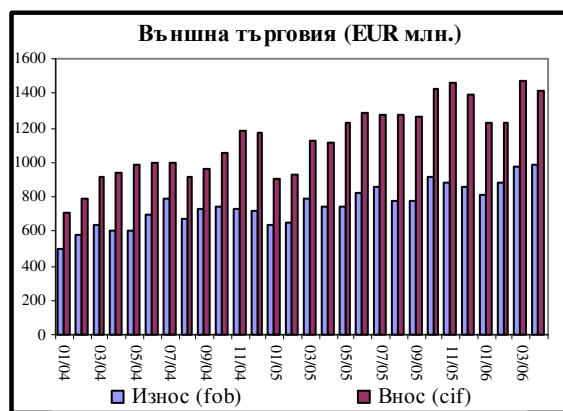
ПЧИ в страната нараснаха с 54% на годишна база до EUR 858.3 млн. за периода януари-април или 3.6% от БВП по предварителни данни на Централната банка. Приходите от приватизационни сделки с нерезиденти, придобили над 10% дялово участие в българско предприятие, възлизат на EUR 25 млн. за отчетния период. Най-много инвестиции за периода януари-април са привлечени от Великобритания (22.6%), Австрия (21.3%) и Холандия (18.4%). Близко половината от чуждестранните инвестиции са

насочени към закупуването на недвижимо имущество или строителен проект. В същото време статията преките инвестиции в чужбина е отрицателна в размер на EUR 24.8 млн. при отрицателна в размер на EUR 19.5 млн. за същия период на 2005. Така нетните ПИ компенсират 57 % от дефицита по текущата сметка.

Въпреки това, излишъкът по финансовата сметка към април се свива с 7.8% на год. база, в следствие на изтичане на портфейлни инвестиции, обясняващи се вероятно с рисковете по ТС.

Темпът на нарастване на външнотърговския дефицит се забавя от 47.4% за първото тримесечие до 36.3% на год. база за периода януари-април

По предварителни данни на НСИ, външнотърговският дефицит се влошава с 10.75% на год. база до EUR 335млн. през април и с 36.3% на год. база до EUR 1.37 млрд. за периода януари-април, което възлиза на 5.9% от БВП (спрямо 4.4% година по-рано). Темпът на износа през първите 4 месеца продължава да бъде малко по-бавен от този на вноса: 29.2% спрямо 31.2%.

Традиционно най-големи са износът и вносът ни от и към страните от Европейския съюз. Но в следствие на придошлите води на река Дунав през април, износът ни към тях се забавя до 20% на год. база спрямо 21.2% за първото тримесечие. За това пък износът ни към Югоизточна Европа и Сингапур се увеличава рязко, като към последния повишението е близо 9 пъти до EUR 103 млн.

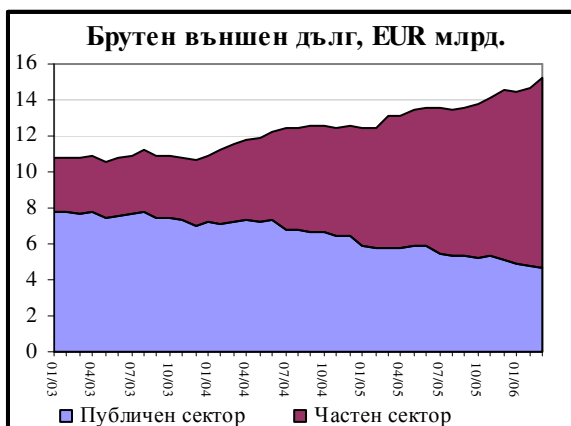
С общо 40.57% от износа на страната, Италия (EUR 402млн.), Турция (EUR 399млн.), Гърция (EUR 343млн.) и Германия (EUR 339млн.) се

налагат като основни външни пазари за българските стоки. При вноса основни партньори са Русия (EUR 1.11млрд.), Германия (EUR 632 млн.) и Италия (EUR 433 млн.) с 40.69% дял. Изнасяме основно артикули, класифицирани според вида на материала, разнообразни готови продукти и минерални горива, а внасяме машини, оборудване и превозни средства, и минерални горива. Както при износа, така и вноса най-голям е ръстът при мазнините, маслата и восъците, съответно 277.7% и 373.1% на год. база.

2. Външен дълг

Брутният външен дълг нараства до EUR 15.2млн. (63.3% от БВП) в края на март

По предварителни данни на БНБ, в края на март брутният външен дълг възлиза на EUR 15.176 млрд. или 63.3% от БВП като нараства с EUR 491 млн. (3.3%) спрямо февруари. На годишна база ръстът на външния дълг се ускорява до 15.7% или EUR 2.1 млрд., в следствие и на ревизирането на размера му за януари и февруари. Краткосрочните задължения на страната са в размер на EUR 4.435 млрд. (29.2% от дълга). В резултат на направените през март погашения към Световната банка и Международния валутен фонд, външният държавен дълг намалява с още 1.17% до EUR 4.722 млрд. Дълговете на частния сектор обаче представляват вече 69% от външния дълг, спрямо 56% година по-рано, след като нарастват с EUR 547.1 млн. (5.5%) до EUR 14.685 млрд. в края на март. Вътрешно - фирмените задължения представляват 37.3% от тях, след нарастване с още EUR 108.5 млн. (2.85%) до EUR 3.907млрд. Външните задължения на банките започват отново да се увеличават и достигат до EUR 2.918 млрд. (27.9% от частния външен дълг), при EUR 2.531млрд. за предходния месец. Частният външен дълг, обясняващ 78% от общото увеличение на дълга за последните 12 месеца, е в основата на нарастващите дефицити по търговската сметка и платежния баланс.

II. РЕАЛЕН СЕКТОР

1. Брутен вътрешен продукт (БВП)

БВП нараства с 5.6% на годишна база през първото тримесечие

БВП нараства с 5.6% на годишна база през първото тримесечие на 2006г. до BGN 9.8млрд. (EUR 5млрд.), като леко ускорява ръста си спрямо 5.5% на годишна база за четвъртото тримесечие на 2005г. Този относителен висок ръст се дължи на нарасналото потребление, инвестиции и голяма БДС произведена в индустрията. Очаква се БВП за 2006г. да надхвърли 5.6%, въпреки високата инфлация и дефицита по текущата сметка.

Брутната добавена стойност, създадена от отраслите на националната икономика през първото тримесечие възлиза на BGN 8.4 млрд., нараствайки с 6.4% на годишна база. Настъпват някои промени в дяловата й структура. Индустриалният сектор произвежда вече 33.7% (+0.8% на год. база) от брутната добавена стойност, след увеличение от 8.8% на годишна база. Приносът на сектора на услугите в БДС се свива обаче до 61.4% (-0.2%) въпреки ръста от 6% на год. база. В същото време аграрният сектор намалява производствената си активност с 2.7% на год. база.

Реално изменение (% на год. база)	2003	2004	Q1/05	Q2/05	Q3/05	Q4/05	2005	Q1/06
Аграрен	-1,0	3,0	-1,9	-5,8	-6,9	-17,1	-8,6	2,7
Индустрия	6,8	5,8	11	9,2	3,8	5,9	7,3	8,8
Услуги	4,0	5,7	5,9	7,0	6,2	7	6,6	6
БВП	4,5	5,7	5,9	6,5	4,6	5,5	5,5	5,6
Потребление	6,6	5,1	7	5,9	8,9	5,5	6,8	4,8
Инвестиции (с изкл. на запасите)	13,9	13,5	11,2	16,9	24	21,5	19	21,4
Износ	8,0	13,0	9,2	12,0	1,1	8,9	7,2	12,9
Внос	15,3	14,1	10,8	15,3	18,8	12,9	14,6	20

Източник: Национален статистически институт

По категории на крайно използване на БВП, икономическият растеж се дължи главно на инвестициите, нараснали с 21.4% на год. база през първото тримесечие в сравнение с 19% за предходното тримесечие. Индивидуалното потребление на населението се забавя обаче от 6.8% за четвъртото тримесечие на 2005г. до 4.8% за януари-март 2006г. Вносът се

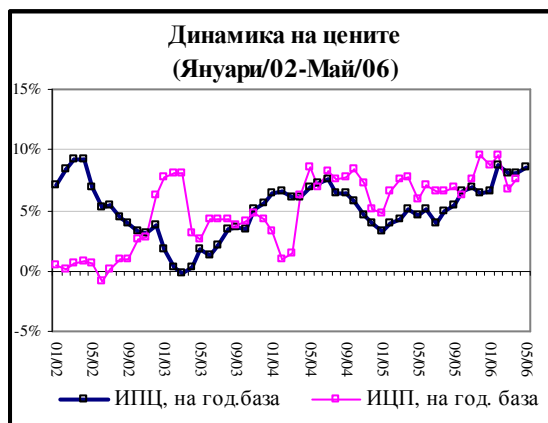
увеличава с по-бърз темп от износа: 20% спрямо 12.9%.

2. Инфлация

Отчетена е нулева инфлация за май (8.5% на год. база)

По данни на НСИ през май потребителските цени запазват нивото си от предишния месец (спрямо 0.4% през април), благодарение на хранителните стоки и услугите. Така натрупаната от началото на годината инфлация е 4.6%, а на год. база тя достига 8.5%.

През май най-много са поскъпнали нехранителните стоки (0.5%), следвани от общественото хранене (0.2%), докато цените на услугите остават без промяна, а хранителните стоки дори поевтиняват (-0.5%). Сред хранителните стоки с най-голямо намаление са цените на зеленчуците (-13.4%), заради голямото сезонно предлагане и тези на яйцата (-12.2%), след скока им около Великденските празници. За сметка на това пък са се продавали по-скъпо картофите (41.8%), плодовете (11.7%), алкохолните (0.4%) и безалкохолните напитки (0.6%) и др. В групата на нехранителните стоки най-силно са поскъпнали различните видове бензин – между 4.1% и 5.3% и горивата за битови услуги – средно с 4%.

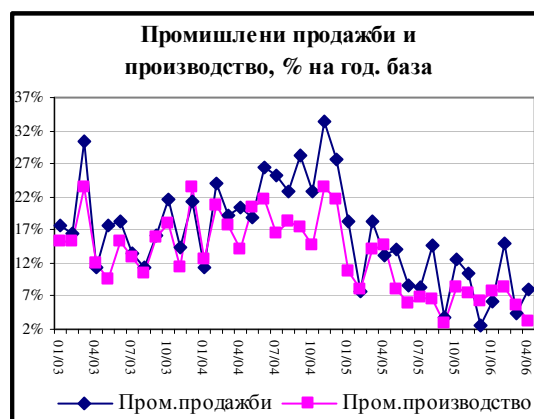
Цените на производител се увеличават с 1.8% на месечна и с 7.6% на годишна база през април, главно заради традиционно високата инфлация в добивната промишленост (11% на месечна и 39.6% на год. база) и по-конкретно в добива на метални руди (19.1% на месечна и 98.7% на год. база). Останалите цени на производител се задържат относително стабилни спрямо март като най-голямо е

увеличението в производството и леене на метали (5.2%) и в това на химически продукти (1.4%). И обратно, отчита се дефлация от 1.2% в производството на текстил и от 0.1% в това на хранителни продукти и напитки заради спада в цените на захарта. Така след вътрешноструктурни компенсации, производствените цени в преработващата промишленост отчитат повишение от 1.3%, а в производството и разпределение на ел. енергия, вода и газ остават почти непроменени спрямо предишния месец (0.1%).

3. Промислени продажби

Промислените продажби ускоряват темпа си на растеж до 8% на годишна база през април

Въпреки че на месечна база промислените продажби бележат спад от 0.6%, на годишна база темпът им на растеж се ускорява до 8% през април, главно благодарение на преработвателната промишленост (9.4%) и най-вече на двуцифрения ръст в продажбите на обработени кожи без косъм (18.5%), на метални изделия без машини и оборудване (18.2%), на продукти от други неметални минерални суровини (13.30%) и на др. електронни машини и апарати (10.6%). Те успяват дори да компенсират спада отчетен от др. дейности, като той е най-значителен в продажбите на тютюневи изделия (-29.3%) и на радио, телевизионна и далекосъобщителна техника (-25.5%). Наблюдава се също спад в иначе традиционно високите продажби на добивната промишленост, който обхваща всички дейности с изключение на добива на неметалните материали и суровини (9.4% на год. база). Естествен за края на отоплителния сезон е месечния спад от 20.18% в продажбите на електроенергия, газ и вода.

Темпът на растеж на промишленото производство се забавя от 4.7% за март до 3.3% през април и така той е изпреварен от този на продажбите (8%). На месечна база дори се наблюдава спад от 10.2%, което е нормално предвид високата база от предишния месец, вероятно натрупалата се стока, както и предвид спада в продажбите на добивната промишленост и края на отоплителния сезон.

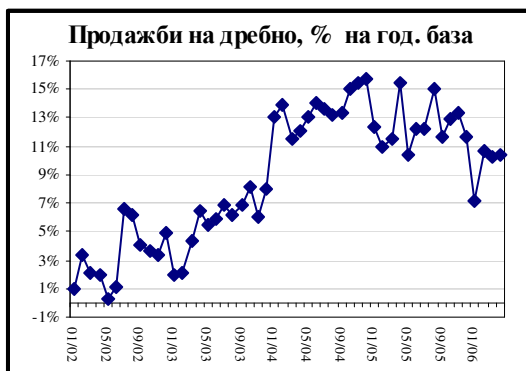
4. Търговия на дребно

Ръстът на продажбите на дребно за април нараства слабо до 10.4% на годишна база

По данни на НСИ за април, ръстът на продажбите на дребно нараства слабо до 10.4% на год. база, благодарение на положителните темпове на всички съставлящи я дейности. С най-голям ръст отново е търговията със стоки за домакинството и битова техника (16.9%), а с най-нисък продължава да бъде тази с храни, напитки и тютюневи изделия (5.2%).

За първи път от много месеци насам, търговията на едро бележи ръст спрямо предходната година (0.7%), в резултат на положителните темпове при търговията с храни, напитки и тютюневи изделия (10.9%) и търговията със стоки за домакинството (3.7%), компенсиращи спада в останалите дейности на едро.

На месечна база нетните приходи нарастват умерено (5.3%) в търговията на дребно и – минимално (0.3%) в тази на едро.

5. Потребление на домакинствата

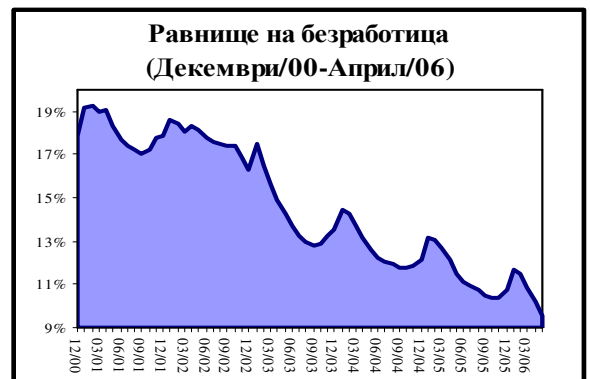
Потреблението на домакинствата се увеличава реално с 0.67% на годишна база през април

По данни на НСИ потреблението на домакинствата се увеличава реално с 0.67%, а реалният доход – с 2.6% на годишна база през април. Делът на доходите от предприемачество нараства реално с 26% на год. база, но остава незначителен (6.1%) в общата структура, за сметка на почти всички останали източници. В същото време при разходите - тези за храна и безалкохолни напитки, алкохол и тютюн, жилища, вода, ел.енергия и горива продължават да увеличават дела си в домакинските бюджети за сметка на тези за облекла и обувки, здравеопазване и свободно време. Делът на нетния доход от домашно производство намалява до 2.1% на годишна база, спрямо 2.7% година по-рано.

6. Безработица

9.59% е равнището на безработица в края на май

По данни на Агенцията по заетостта, равнището на безработицата през май достига 9.59% (или 355 310 души), като това е най-ниското й ниво от 1991 насам. Така то е с 0.64% (23 610 души) по-ниско спрямо април и - с 1.94% спрямо миналия май (71 888 души). Сезонната заетост и повечето новооткрити места, стимулирани от по-ниските от началото на годината осигуровки плащани от работодателите, са основна причина за този спад.

През месеца са започнали работа 24 969 безработни или с 7751 по-малко в сравнение с април. 18 674 са обявените работни места на първичния пазар, от които 88% са в частния сектор. По програмите за заетост са ангажирани 5 444 души. Очаква се високото

търсене в строителството да допринесе за запазване на тази тенденция.

III. ФИСКАЛЕН СЕКТОР

Излишъкът по консолидирания бюджет към април нараства с 29.7% на год. база до BGN 872.9 млн.

В резултат на повишилите се с 12.7% на год. база приходи (до BGN 1.79 млрд.) и на намалелите с 3.4% разходи (до BGN 1.35 млрд.), излишъкът по консолидирания бюджет за първите четири месеца на годината нараства с 29.7% на год. база до BGN 872.9 млн.

Приходите в републиканския бюджет са с 9.8% (BGN 379 млн.) по-високи спрямо април 2005 г. основно заради 15% ръст на тези от данъци. Постъпленията от ДДС и мита се увеличават съответно с 20.54% (BGN 290.2 млн.) и 13.65% (BGN 15.348 млн.) в резултат на по-високия внос, а тези от акцизи – с 6.97% (BGN 43.118млн.) заради увеличените им ставки в началото на годината. За ръста на приходите от преки данъци допринасят увеличилите се с 21.27% постъпления от корпоративен данък, в следствие на по-голямата печалба на фирмите и на легализирането на бизнеса на част от тях. Неданъчните приходи намаляват с 12.72%, но техния спад е повече от компенсирани от изостаналите плащания на Кремиковци към държавните институции. Реализираните разходи за януари-април намаляват с 8.03% спрямо същия период на миналата година, докато трансферите нарастват с 18.04%. Добре изпълнения държавен бюджет за януари-април доведе до излишък от BGN 978.8млн - с 57% по-висок в сравнение със същия период на 2005.

Така бюджетното изпълнение остава напълно съвместимо с поставения за цел 3% годишен излишък, още повече имайки предвид традиционното лятно повишение в доходите.

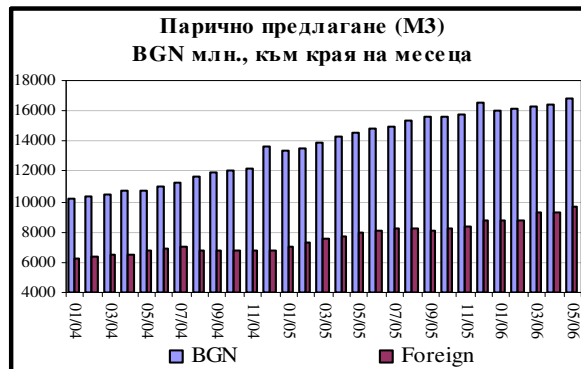
IV. ПАРИЧЕН СЕКТОР

1. Парични агрегати

Ръстът на паричното предлагане се ускорява до 17.73% на годишна база в края на май

Ръстът на паричното предлагане (M3) се ускорява от 17.07% в края на април до 17.73% в края на май по данни на Централната банка.

Най-бързо е увеличението на овърнайт депозитите (19.31%), съответно 24.30% в BGN и 25.66% в чуждестранна валута, и на срочните депозити в чуждестранна валута (24.18%). На месечна база M3 се увеличава с 2.71% или с BGN 698.2 млн. Делът на валутния компонент в M3 нараства леко до 36.67% в края на май при 36.2% месец по-рано. В същото време паричната база се увеличава с 2.72% до BGN 8.917млрд. спрямо април, а паричният мултипликатор остава стабилен : 2.97.

2. Вътрешен кредит

Темпът на нарастване на вътрешния кредит се ускорява от 18.69% на годишна база в края на април до 20.90% в края на май

По данни на Централната банка, темпът на нарастване на вътрешния кредит се ускорява от 18.69% на годишна база в края на април до 20.90% в края на май, като компонента в чуждестранна валута се увеличава по-бързо (25.95%) спрямо тази в BGN (16.16%). В абсолютно изражение вътрешният кредит възлиза на BGN 18.964 млрд. (EURO 9.696 млрд.), което е 41.05% от прогнозния БВП. Вземанията от правителството са отрицателни в размер на BGN 712.2 млн., в сравнение с - BGN 484.9 млн. месец по-рано. Предоставените кредити на нефинансови предприятия ускоряват леко темпа си на растеж от 10.84% в края на април до 11.46% в края на май, а тези на домакинствата - от 37.22% до 37.81% за същия период.

V. ФИНАНСОВ СЕКТОР

Нетният кредитен портфейл на българската банкова система нараства с 17.3% на год. база до BGN 19.073 млрд. в края на април

В края на април активите на банковата система достигат обща стойност от BGN 34.38 млрд. (74.41% от прогнозния БВП), като бележат ръст от 1.1% (BGN 363 млн.) на месечна и 25.02% (BGN 6.88 млрд.) на годишна база.

Основен източник за финансирането на това увеличение е разширяването на депозитната база с BGN 515.620 млн. (1.98%) до BGN 26.515 млрд., основно благодарение на вложенията в BGN. На годишна база депозитите в банковата система нарастват с 22,8%, като близо ¾ от тях се падат на банките от първа група.

В края на април кредитният портфейл на българските търговски банки достига BGN 19.073 млрд. (41.28% от БВП), след като нарастват с 2.3% спрямо март и с 17.3% на год. база. Най-голямото абсолютно месечно изменение е отчетено при търговските кредити, които нарастват с BGN 242млн. до BGN 11.83 млн. и така представляват вече 62% от всички раздадени кредити. При потребителските кредити е налице растеж от BGN 107,85 млн. до BGN 4,24 млрд., а при жилищните ипотечни кредити - от BGN 82,57 млн. до BGN 2,34 млрд.

Към края на април банковата система на България отчита нетна печалба в размер на BGN 262.297 млн., което е с 44.2% повече спрямо същия период на миналата година.

Приходите от застраховане нарастват с 17.08% на год. база до BGN 314млн. през първото тримесечие на 2006г.

По данни на Комисията за финансов надзор, брутният премиен приход на застрахователните компании нараства с 17.08% на год. база до BGN 314млн.(EUR 161млн.) през първото тримесечие на 2006г. Като относителен дял, брутният премиен приход възлиза на 0.68% от прогнозния БВП за 2006г. спрямо 0.65% година по-рано.

Премиите приходи, генерирани от общото застраховане се увеличават с 14.14% на годишна база до BGN 272млн. (EUR 139млн.) за отчетния период. С приход от BGN 55.742 млн. ДЗИ отнема първото място от лидера за

първото тримесечие на 2005г. - Булстрад, който остава втори с BGN 48.208млн., а Алианц България и Булинс заемат оставащите места в челната четворка, съответно с BGN 39.346млн. и BGN 25.797млн. Концентрацията на този пазар се запазва висока, тъй като тези компании представляват 62.27% от него, спрямо 64.53% година по-рано. Приходите от автомобилните застраховки - Гражданска отговорност и Каско запазват най-висок пазарен дял, следвани от природните бедствия.

За първото тримесечие на 2006г. животозастрахователите отчетат премиен приход в размер на BGN 43млн. (EUR 16млн.), с 39.81% повече в сравнение със същия период на миналата година. ДЗИ заема и тук водеща позиция с 24.32% пазарен дял, следван от Алианц България с 23.26%, докато Булстрад и Витоша отнемат съответно миналогодишните трето и четвърто място от Орел и AIG-Life. Не случайно Витоша и Булстрад Живот заемат и призовите места по год. ръст на приходите си, съответно 201.49% и 156.87%.

С ръст от 188% на год. база, премиеният приход по доброволното здравно осигуряване достига BGN 11 млн. в края на първото тримесечие на 2006г. Най-старият частен фонд Закрила представлява 74.53% от този пазар, оставяйки далече назад втория - Медико 21 с 8.23%.

Широкият индекс BG-40 достига нова максимална стойност от 154.35 през май

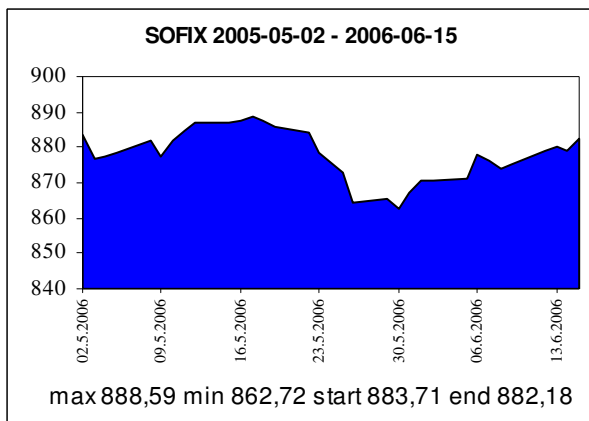
Пазарната капитализация на БФБ нарасна с BGN 152 млн. (1.57%) до BGN 9.821 млрд. или 21.26% от БВП в края на май. Същевременно реализираният оборот през май достигна рекордните BGN 391 млн. (с 1.74% повече спрямо предишния максимум от декември 2005), главно благодарение на сделките с акции на БТК. Ако те обаче се изключат, ликвидността на фондовия пазар е намалела значително в резултат на спада в търгуваните обеми с акции на Софарма – АД, Неохим – АД Димитровград и ДЗИ.

Борсовите индекси бяха повлияни от мониторинговия доклад на Европейската комисия за България – положително до самото му излизане и отрицателно след това. Така SOFIX отчете спад от 2.2% за месец май. По същия начин и BG-40 завърши възходящата си тенденция на 16 Май с нов рекорд от 154.35, последван от корекция, довела до месечен спад от 1.4%.

Първата позиция по капитализация продължава да се държи от БТК с BGN 3.026 млрд., следвана от Софарма и ТБ БАКБ, съответно с BGN 599 млн. и BGN 404 млн.

За четвърти пореден месец най-ликвидни са поименните компенсаторни бонове (1005 сделки), следвани от книгата на холдинговите дружества : Синергон холдинг, Индустириален холдинг България, Албена Инвест холдинг и Доверие Обединен холдинг. Така по сектори най-ликвидни са отново дружествата, занимаващи се с финансово посредничество (с реализирани 7240 сделки), следвани от компаниите, опериращи с недвижими имоти, наемателска дейност и бизнес услуги (1666 сделки) и дружествата в химическата промишленост (1174 сделки).

Интерпретираната в бюлетина цифрова информация е осигурена от надеждни институционални източници и Обединена Българска Банка не може да се ангажира официално с прецизността и пълнотата на използваните данни. Този материал не следва да се използва като препоръка или предложение за закупуването или продажбата на никакви финансови инструменти. Повече информация по темата на предложеното изследване можете да получите при допълнително поискване. За контакти: Главен икономист Петя Цекова тел. (359 2) 811 2980, e-mail sekova_p@ubb.bg, Главен анализатор Ясен Янчев тел. (359 2) 811 2981, e-mail yanchev_y@ubb.bg, Ст. банков служител Петя Рангелова тел. (359 2) 811 2982, e-mail rangelova_p@ubb.bg.